



Årsberetning 2024



MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

Innhold

Viktige hendelser i løpet av året	3
Styrets arbeid	8
Spesielle saker for kommende periode.....	8
Ansatte og arbeidsmiljø	8
Ansatte og frivillige.....	8
Likestilling og diskriminering.....	9
HMS-arbeid	9
Arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold	10
Arbeid med bærekraft.....	10
Påvirkning av ytre miljø.....	10
Utfordringer og risikofaktorer	11
To utdaterte museumsbygg, hvorav et stengt museumsbygg	11
Endring i ordningen med visningstillatelser- formidling av havbruksnæringen ved Kystmuseet	11
Forvaltning av Statsbyggs eiendommer etter Røros Kobberverk	12
Økonomi- og vedlikeholds utfordringer	12
Måloppnåelse i 2024 Styringsmål	13
Årets resultat, oppnådde økonomiske resultatmål for 2024, analyse av regnskapet.....	15
Konsernregnskapet	15
Analyse av morselskapets regnskap mot budsjett.....	17
Oppsummering avviksforklaring på overskudd morselskap i forhold til budsjett i 2024.....	20
Forholdstall egeninntekter morselskapet	20
Analyse av datterselskap, Museumsforlaget AS, regnskap mot budsjett	21
Hovedtall fra balansen konsern	23
Sentrale risikofaktorer – forutsetning for fortsatt drift	24
Morselskapet.....	24
Datterselskapet:	24
Likviditet.....	25
Konsernet	25
Morselskapet.....	25
Resultatdisponering	25

Museene i Sør-Trøndelag AS ble stiftet som et aksjeselskap 16.12.2008 med formål om å berike samfunnet med kunnskap, forståelse og opplevelse gjennom sine enheter og samlinger.

I 2024 besto Museene i Sør-Trøndelag av

- Kystmuseet i Sør-Trøndelag
- Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum
- Orkla industrimuseum
- Rindal skimuseum
- Museet Kystens Arv
- Ringve Musikkmuseum og Rockheim – det nasjonale museet for populærmusikk
- Trondheim kunstmuseum
- Trøndelag Folkemuseum Sverresborg
- Rørosmuseet
- Trondhjems Sjøfartsmuseum
- Norsk Døvemuseum

Døvemuseet i Trondheim og Trondhjems sjøfartsmuseum er begge museer administrert av Sverresborg, Trøndelag Folkemuseum. Fellesadministrasjonen for museene har kontor i Trondheim.

Karen Espelund er administrerende direktør for Museene i Sør-Trøndelag AS (MiST). MiST har ett heleid datterselskap, Museumsforlaget AS.

Museene i Sør-Trøndelag (MiST) er Midt-Norges største kulturinstitusjon med et stort publikum både blant lokale og tilreisende. Med 32 besøkssteder i 7 kommuner dekker MiST store deler av det sørlige Trøndelag.

MiST er en betydelig aktør i regionen både i kraft av samlet samfunnsansvar og rolle, i antall ansatte og når det gjelder økonomisk omsetning. MiST betalte samlet 15,8 mill. i arbeidsgiveravgift i 2024, og de ansatte betalte 25,023 mill. i skatt. De aller fleste er bosatt i regionen, hvor de også skatter. Samlet sett kjøpte MiST inn varer og tjenester for ca. 128 mill., hvorav brorparten er fra leverandører i regionen.

Viktige hendelser i løpet av året

Museene i Sør-Trøndelag sin strategiske handlingsplan for årene 2023 – 2026 har vært førende for arbeidet ([Strategisk handlingsplan 2023-2026](#)).

Det har vært en jevnt god og stor aktivitet ved samtlige museer i 2024 med unntak av at Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums bygg i Munkegata i Trondheim fortsatt er stengt på grunn av byggetekniske forhold. Museets samling på 30 000 gjenstander må flyttes ut av museumsbygningen i en planlagt prosess som beregnes å ta fem år gitt ekstern finansiering. Flyttingen må foregå på en forsvarlig måte med registrering, dokumentasjon og pakking av gjenstandene.

Behovet for å løfte museenes ansvar for å bidra til å innfri FNs bærekraftsmål er lagt til grunn i MiST sin strategiske handlingsplan. Situasjonen i verden viser med all tydelighet betydningen av museenes ansvar for å være en aktiv samfunnsaktør med vekt på kulturarv, demokrati og ytringsfrihet. Regjeringens nylig framlagte totalberedskapsmelding løfter da også fram kulturen og kulturarvens betydning i kriser. FN utfordrer oss alle både som individer og som institusjoner på å ta helt nødvendige grep i arbeidet med verdens samlede klima- og miljøutfordringer. Som selskap registrerer vi at felles ressursinnsats på ulike ENØK-tiltak og økt bevissthet om material- og stoffbruk, gir resultater.

Her følger en kort rapportering på en del av de sentrale aktivitetene i 2024 basert på satsingsområdene i MiST sin strategiplan.

Solid kunnskapsproduksjon

MiST plan for kunnskapsutvikling 2024 – 2027 ligger til grunn for arbeidet ([Plan for kunnskapsutvikling 2024-2027](#))

- MiST har i 2024 fire doktorgrader som er i produksjon eller som nylig er ferdigstilt:
 - **Ringve/Rockheim (3):** framveksten av tidlige mekaniske musikkinstrumenter i Norge hovedsakelig på 1700- og 1800-tallet; om innsamling av musikk og musikkultur i museum, bibliotek og arkiv (off.phd); utfordringer ved materialkombinasjoner og nedbrytning innen konservering av musikkinstrumenter.
 - **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum:** Hannah Ryggens betydning for tekstilkunsten i Norge.
- Årlig Kulmist-seminar – samarbeid med studieprogrammet for Kulturminneforvaltning ved NTNU
- Årlig internt FoU seminar – årets tema var handlingsbåren og immateriell kulturarv
- **Ringve/Rockheim:** Deltagelse i Creative Europa-prosjekt prosjektet ICH Dance as living heritage.
- **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum:** deltar i Forskningsrådsfinansiert prosjekt på temaet *Museums and textiles* med vekt på blant annet Hannah Ryggen. Dette er et samarbeid med NTNU og Universitet i Bergen og innbefatter et doktorgradsarbeid om Hannah Ryggen.
- **Museet Kystens Arv:** to prosjekter innen dokumentasjon av klinkbygde båter:
1. Innherredsbatprosjektet i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune. 2. Bygging av sørsamisk klinkbygd båt som et samarbeidspartnere er Forbundet Kysten, Museet Kystens Arv, Saemien Sijte og den samiske skolen på Snåsa.
- **Flere museer** utgir, enten alene eller sammen med andre, årbøker med faglige artikler.

Relevant formidling

Strategiplan for formidling til barn og unge 2023 – 2026 ligger til grunn for arbeidet overfor denne målgruppen ([Strategiplan – formidling til barn og unge](#)):

- Samlet 51 nye utstillinger åpnet i 2024.
- Nesten 50.000 barn deltok i et pedagogisk tilbud.
- Totalt er det arrangert 747 ulike åpne arrangementer, seminarer, foredrag, konserter og oppsetninger/skuespill.
- **Alle museer** er representert med fagansatte i MiSTs Formidlingsforum som i 2024 har jobbet med metodikk knyttet til samskaping. Sju av museene utviklet hver sin pilot med målgruppe fra barnehage til vgs.
 - Kystens Arv: IN STATERA: Om livet i Trondheimsfjorden
 - Kystmuseet: Kystkultur og friluftsliv Ungdomsskole
 - Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum: The tree
 - Orkla Industrimuseum: I sporet av krigsfanger
 - Rockheim: Dans til musikken!
 - Rørosmuseet: Mestringens mester
 - Trondheim kunstmuseum: Unge skapere
- **Trondheim kunstmuseum:** Gråmølna ble fra senhøsten 2024 i sin helhet viet Håkon Blekens kunst med utstillingen «På vei»
- **Orkla Industrimuseum:** Thamshavnbanen – togtilbud gjennom sommeren 2024
- **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum:** Samlingsutstillingen «Gjenfortryllet» på Gråmølna
- **Alle bymuseene** deltok med gratis tilbud som ledd i Trondheims Kultur natt. Stor interesse
- **Sverresborg Trøndelag folkemuseum** har 43 åpne kulturhistoriske bygg

- **Trondheim kunstmuseum:** Prosjektet Blikkåpner – kunstformidling av unge for unge
- **Rørosmuseet** har hatt 19 utstillinger (12 nye) og 50 åpne arrangement og foredrag. Av disse var 6 utstillinger og 11 arrangement med og om sørsamisk perspektiv.
- **Sverresborg Trøndelag folkemuseum:** Flere av utstillingsbyggene er laget med tanke på at de også skal være digitale.
- **Sjøfartsmuseet** var ett av flere MiST-museer som deltok på Barnas verdensdag arrangert på Trondheim folkebibliotek med over 700 besøkende til museumsetasjen

Helhetlig samlingsutvikling

- **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums** bygg i Munkegata – flytting av de 30.000 gjenstandene pågår i prosjekt over 5 år. Arbeidet gir et godt grunnlag for å vurdere og rydde i samlingen.
- **Sverresborg Trøndelag folkemuseum:** Flytting av gårdstunet Solheim som representerer de reisendes kulturhistorie i Midt-Norge og egner seg godt for dokumentasjon, forskning og bevaring av både den materielle og immaterielle kulturarven. Flyttestruktur er finansiert i 2024 gjennom både tildeling fra SMN sparebankstiftelsen og fra Kultur- og Likestillingsdepartementet. Arbeidet med både flytting og utvikling av et pedagogisk tilbud er startet opp med planlagt åpning i 2026.
- **Alle museer** har i gang arbeid med å vurdere egen samling med tanke på supplering og avhending.
- **Kystmuseet** avhendet fartøyet VITA I. Fartøyet ble scannet, dokumentert og gjennomgått før det til slutt ble fraktet til opphugging ettersom ingen andre aktører ønsket å overta det.
- **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum** har hatt en god tilvekst til sin samling i samsvar med museets inntaksstrategi og samlingsplan. Gjennom innkjøp og gaver er tilveksten på 50 kunstgjenstander og ett deponi.
- Arkivprosjekter: **Kystmuseet** (Norsk Havbruksarkiv, **Orkla Industrimuseum** (Orkla-arkivene) og **Trondheim kunstmuseum** (Kunstforeningens arkiv).
- **Sverresborg Trøndelag folkemuseum:** Byavdelingen nærmer seg ferdigstilling (selv om den alltid vil være i utvikling) og omfatter 12 ulike bygg som speiler Trondheims historie. I 2024 ble første fase av Hans Nissengården (kjøpmannsgård fra 1723) ferdigstilt og åpnet for publikum.

Trygg ivaretaking

- **MiST** har på oppdrag fra Trøndelag fylkeskommune gjennomført en utredning av magasin- og oppbevaringsstatus for de tre konsoliderte museene i Trøndelag og Saemien Sijte. Det foreligger både en samlerapport og egne museumsrapporter. For MiST omfatter kartleggingen 290 rom som i dag benyttes som magasin og gjenstandslager. Dette omfatter ikke Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum der hele bygget er uegnet og hvor flytting av samlingen pågår. Over 70% av arealene anses som ikke tilfredsstillende eller uegnet. Dette arbeidet lå til grunn for en anskaffelsesprosess der MiST i desember valgte å gå i forhandling med Dora Eiendom AS om en intensjonsavtale om leie av et bevaringssenter for MiST samlet. Denne prosessen vil både gi en bedre oversikt over samlingene MiST forvalter og over tid resultere i trygg ivaretaking.
- Egen detaljert prosjektplan for prosessen med å flytte samlingen ved **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums** bygg i Munkegata til bedre magasinforhold er utarbeidet og ligger til grunn for arbeidet i årene framover. Økt kapasitet og kompetanse på konserveringstjenester inngår, men krever finansiering fra eksterne parter framover.
- **Rørosmuseet** har fått ferdigstilt flere viktige rehabiliteringsprosjekter av Kobbervetkretsens eiendommer i samarbeid med Statsbygg.

Aktiv samhandling

- **Alle museer og MiST** som organisasjon har et stort antall lokale, regionale og nasjonale samarbeidspartnere som omfatter frivillige lag og organisasjoner, kommuner og fylkeskommuner, arbeids- og næringsliv, flere FoU-institusjoner og andre museer/museumsnettverk og kulturorganisasjoner/aktører – også internasjonalt.
- **Ringve/Rockheim:** Prosjekttilslag på Kulturdirektoratets utlysning Aktiv samhandling for å prøve ut nye metoder for å tilgjengeliggjøre museumsobjekt og den immaterielle kulturarven de representerer. Prosjektet er et samarbeid mellom instrumentmakere, Valdresmuseet, USN Rauland og WHZ Zwickau (Tyskland)
- **Sverresborg Trøndelag folkemuseum og Rørosmuseet** har gjennom flere år hatt et samarbeid med Astra museum i Romania om bygningsvern og immateriell kulturarv gjennom Riksantikvarens EØS-program. Dette programmet er av RA løftet fram som et beste praksis eksempel på utveksling av kompetanse. DKS produksjonen ved Sverresborg» Fra skog til hus» er ett av resultatene.
- **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum (NKIM)** har fått midler til et forprosjekt for et tusenårsteppe som skal formidle Norges historie de siste tusen år fram mot Nasjonaljubileet i 2030.
- Samarbeidet med NTNU skjer på mange plan og med mange ulike fagretninger – bl.a. historie, musikk, kulturminneforvaltning, arkiv- og samlingsforvaltning, kunsthistorie, arkitektur og design, materialteknologi.
- **Flere museer** har samarbeid med Dronning Mauds Minne (barnehagelærerutdanning) og Nord Universitet
- **Kystmuseet** har et aktivt samarbeid med en rekke aktører, også nasjonale, som ledd i formidling av havbrukshistorien basert på en visningskonsesjon der Kystmuseet ivaretar formidlingen både på land og til sjøs.
- **Alle museer** har lokalt samarbeid med NAV, ulike arbeidstreningorganisasjoner og kommuner om lokale tiltak for utsatte grupper.
- **Kystens Arv** – etablert samarbeid med Skaun ungdomsskole om et eget ungdomsprosjekt som er en ny retning for læring gjennom restaurering av en Børsabåt.
- Forsterket samarbeid med Justismuseet og Jødisk museum påbegynt.

Organisasjon og økonomi.

- Medarbeiderundersøkelse gjennomført med 87 % svardeltagelse.
- Samlet sykefravær på 4.4 %
- Samlet har MiST hatt 1 152 søkere på stillinger, både ordinære, vikariater og sommervikarer.
- Samlet har museene ca 300 frivillige.
- Vi har lagt vekt på utvikling av det systematiske HMS-arbeidet i organisasjonen og har implementert et nytt digitalt avvikssystem i 2024.
- Verneombudssamling gjennomføres 2 ganger i året og felles HMS-samling 1 gang årlig.
- MiST bruker museumssektorens eget IT-selskap, KulturIT, både på drift og som leverandør for mye av den museumsfaglige programvaren vi bruker.

Nytt museum for kunst og form

Behovet for en løsning for de to kunstmuseene har vært fastslått politisk siden 2006. MiST fikk i 2019 oppdrag fra Trondheim formannskap om å vurdere fem konkrete tomter for etablering av et nytt museum. Denne rapporten ble levert til politisk behandling i desember 2021. Trondheim kommune vedtok deretter å igangsette en konseptvalgutredning. MiST har bidratt i Trondheim kommunes arbeid sammen med Trøndelag

fylkeskommune både med den opprinnelige konseptvalgutredningen og den reviderte, for et nytt museum. Den reviderte utredningen ble behandlet i Trondheim bystyre i august 2024 med vedtak om at den skal videre til kvalitetssikring i tråd med statens prosedyrer for større investeringsprosjekter. Trøndelag fylkeskommune vedtok det samme i oktober. Samtlige tre rapporter (2021, 2023, 2024) har pekt på Leütenhaven som beste lokaliseringssted på bakgrunn av mål og ambisjoner for et nytt museum for kunst og form. MiST søkte Kultur- og likestillingsdepartementet om støtte over posten investeringer til kulturbygg også for 2026. Sent i 2024 vedtok MiST å igangsette en idekonkurranse/mulighetsstudium for hva et nytt museum kan bidra med i et større byutviklingsperspektiv for Leütenhaven området. Dette skjer i samarbeid med stiftelsen European som benytter en metode for ideer til fremtidens byutvikling. European er verdens største arkitektkonkurranse i form av en åpen idekonkurranse for tverrfaglige team av arkitekter, landskapsarkitekter og urbanister fra hele verden – deltagerne skal være under 40 år.

Rørosmuseet – Utvikling av Malmplassen, ombygging av Smelthytta og nybygg Malmplassen – museum og verdensarvsenter

Rørosmuseet har et sammensatt oppdrag:

1. Museumsoppdraget i tråd med Museumsmeldingen som er grunnmur, forutsetning og ramme for alle de øvrige oppdragene.
2. Verdensarvoppdraget - som er direkte knyttet til museets autorisasjon som verdensarvsenter
3. Avtalen mellom Statsbygg og MiST om drift, istandsetting og vedlikehold av Statens fredete eiendommer etter Røros Kobberverk. Avtalen skal sikre ivaretagelsen av eiendommens kulturhistoriske verdier i tråd med fredningsformålet og forpliktelsen etter verdensarvkonvensjonen.

Dette sammensatte oppdraget er bakgrunnen for at MiST gjennom de siste årene har arbeidet med et utviklingsprosjekt der følgende forhold må løses framover: Formidling av hele verdensarvområdet, plassbehov for Riksantikvarens basisutstillinga «Vår verdensarv», en permanent sørsamisk utstilling, møteplass-fasiliteter, muligheter for aktivitetsbasert museumsformidling, trygg ivaretagelse og tilgjengeliggjøring av arkivene, samt personal- og driftsfunksjoner som innfrir arbeidsmiljølovens krav. Skissert løsning innebærer at Smelthytta gjøres om til rent formidlingsbygg og at det settes opp et nytt bygg på Kokshustomta på Malmplassen. MiST har i 2024 avsatt ressurser til gjennomføring av et forprosjekt i 2025.

Norsk Havbruksmuseum

Kystmuseet med base på Hitra har gjennom mange år arbeidet med utvikling av Norsk Havbruksmuseum slik at denne delen av norsk kysthistorie løftes fram med den kunnskapen et museum gir som ramme for å presentere historien og utfordre samtiden. Perspektivet bygger på at alle kystmuseer/lokalsamfunn skal ha eierskap til sin egen historie og at det ikke er noe som eies og formidles kun fra Kystmuseet på Hitra. Men øvrige museer erkjenner at de ikke klarer selv godt nok å ivareta innsamling og dokumentasjon – i stor grad dreier dette seg fortsatt om samtidshistorie og sikre kunnskapen fra de tidlige gründerne. Havbruksnæringen er en næring i rivende utvikling og det er en utfordring å henge med i formidlingen også for de mindre museene. I arbeidet framover er det viktig å løfte hele verdikjeden i næringen og kunnskapsmiljøene rundt næringen. Mulighetene for å etablere strukturelt og langsiktig samarbeid med både bransjeorganisasjonene, næringen selv og ulike forsknings- og utviklingsmiljøene (NTNU, Sintef, NMBU/Ås m.fl) krever også samlet kapasitet og kompetanse. Norsk Havbruksmuseum skal realiseres gjennom et spleiselag mellom havbruksnæringen, stat, fylke, kommune og Museene i Sør-Trøndelag. I 2024

er det særlig jobbet med konseptutvikling, utarbeidelse av en prosjektskisse og forankring hos sentrale aktører innen andre kystmuseer og i havbruksnæringen. Se mer: [Norsk Havbruksmuseum](#)

Styrets arbeid

Styret hadde pr 31.12.2024 følgende styresammensetting;

Ellen T. Klingenberg	styreleder
Jorid Midtlyng	nestleder
Thomas Ryjord	styremedlem
Henrik Zipsane	styremedlem
Marianne Skjulhaug	styremedlem
Siri Frøseth	styremedlem (ansattrepresentant)
Atle Fredagsvik	styremedlem (ansattrepresentant)
Morten Wolden	1. varamedlem
Karstein Mausest	2. varamedlem
Christina Undrum Andersen	varamedlem (ansattvalgt rep.)
Lars Inge Sevatdal	varamedlem (ansattvalgt rep.)

Det er tegnet styreansvarsforsikring for styrets medlemmer. Forsikringsdekningen er på 10.000.000 NOK per skade og totalt i løpet av forsikringsperioden.

Styret har gjennomført sju styremøter i 2024 og har behandlet 23 beslutningssaker og 26 orienteringssaker. Styremøtet i september 2024 ble gjennomført i forbindelse med årets styreseminar for styret og ledergruppen i MiST og ble avholdt i Trondheim.

Spesielle saker for kommende periode

- Rørosmuseet – utvikling av Malmplassen
- Flyttinga av gårdstunet Solheim
- Nytt museum for kunst og form
- Tømming og flytting av samlingen i kunstindustrimuseets bygg i Munkegata
- Arbeidet med ny magasinløsning/bevaringssenter for MiST samlet (som leietager)

Ansatte og arbeidsmiljø

Ansatte og frivillige

Ved utgangen av 2024 hadde Museene i Sør-Trøndelag (MiST) 243 ansatte hvorav 209 er faste ansatte og 34 er i midlertidige stillinger. Omregnet til årsverk tilsvarer dette 184,13 årsverk.

Museene i Sør-Trøndelag (MiST) har i løpet av 2024 269 ansatte, hvorav 228 er faste ansatte og 41 er i midlertidige stillinger. De faste ansatte utgjør 155,18 årsverk. Totalt har MiST 186,99 årsverk i løpet av året.

MiST gjennomførte 46 rekrutteringsprosesser i 2024, herunder sommervikariater og permisjoner, og fikk inn til sammen 1152 søknader på disse. Styret og daglig leder mener arbeidsmiljøet i selskapet i all hovedsak er godt, selskapet har en stabil og kompetent bemanning og er kjent som en attraktiv arbeidsgiver.

Det totale sykefraværet i 2024 var på 4,4%, og av dette var 3,11% legemeldt. Dette er en nedgang på 1,6% fra 2023. Enkelt saker følges opp og det iverksettes tiltak med involvering av NAV eller andre eksterne aktører der det anses hensiktsmessig. MiST har avtale med bedriftshelsetjenestene Medco dinHMS, Salutis, Bedriftshelsetjeneste AS på Røros og HMS-tjenesten Orkladal.

I 2024 har Museene i Sør-Trøndelag hatt 300 frivillige på museene. Arbeidet de har lagt ned tilsvarer 5,37 årsverk.

Likestilling og diskriminering

Av MiST sine 186,99 årsverk i løpet av 2024 er 83,55 årsverk menn og 102,57 årsverk kvinner. I ledergruppen på 9 personer er det ved årets utløp fem menn og fire kvinner.

MiST har to lærlinger ved Kystens Arv, og i løpet av 2024, åtte ansatte på arbeidsmarkedstiltakene varig tilrettelagt arbeid, varig lønnstilskudd, mentortilskudd eller arbeidstrening.

Museene i Sør-Trøndelag legger til grunn at det ikke skal gjøres forskjeller på ansatte, eller ved ansettelse, på grunn av etnisitet, språk, religion eller livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Virksomheten skal fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og det er etablert retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og mulige negative konsekvenser ved avvik fra dette. MiST er klar over at arbeidsstokken i for liten grad speiler befolkningens sammensetning, og alle ansettelse vurderes ut fra målet om å øke mangfoldet. Museene i Sør-Trøndelag har en egen rutine for intern varsling av kritikkverdige forhold.

HMS-arbeid

Museene i Sør-Trøndelag (MiST) jobber systematisk med HMS med følgende målsetting:

- Motiverte ansatte som trives
- Friskhetsmål på 95%
- 0 ulykker
- 0 skader med fravær
- 0 tilfeller av miljøforurensning materielle skader
- 0 branner/branntilløp

Det er rapportert 135 antall uønskede hendelser i 2024. Tiltak er iverksatt.

MiST implementerte et nytt digitalt avvikssystem i januar 2024 for å bedre avviksrapportering- og håndtering, samt bidra til mer oversiktlig statistikk på området.

I henhold til Internkontrollforskriften har bedrifter en lovpålagt plikt til å gjennomføre risikovurdering som en del av det systematiske HMS-arbeidet. Høsten 2024 ble det derfor gjennomført en medarbeiderundersøkelse i MiST som et ledd i dette. Samlet svarprosent var 87%. MiST har en overordnet handlingsplan i tillegg til handlingsplaner per museum. Det gjennomføres en årlig HMS-samling hvor verneombud, tillitsvalgte, AMU, HR og ledelse deltar.

MiST har et velfungerende AMU som består av tre arbeidsgiverrepresentanter og tre arbeidstakerrepresentanter inkludert hovedverneombud.

Det er ett til to verneombud ved hvert museum, og i tillegg et felles hovedverneombud for MiST. Verneombud inngår i et felles forum for verneombud i MiST.

Arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Museene i Sør-Trøndelag AS er definert som stor virksomhet og omfattes av åpenhetsloven.

MiST legger vekt på å ha en bærekraftig strategi, vi definerer at virksomheten skal ha en rolle i å oppå FNs bærekraftsmål. MiST har på sine nettsider orientert om arbeidet med åpenhetsloven.

Arbeid med bærekraft

Samtlige av FNs bærekraftsmål er relevante for MiST. Vi har lagt følgende fire mål som felles bærekraftsmål:

- Mål 16: Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner
- Mål 3: God helse og livskvalitet
- Mål 4: God utdanning
- Mål 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Klima- og miljøpåvirkningene påvirker bygningsmassen og gir ytterligere utfordringer for vedlikeholdet. En nasjonal kartlegging av tilstanden for de kulturhistoriske bygninger, viser et betydelig vedlikeholdsetterslep. Dette gjelder også for MiST sine nesten 300 bygg. De to industri- og gruvemuseene, Orkla Industrimuseum og Rørosmuseet, har i sitt opphav tilhørighet i til dels svært forurensede områder, noe som krever bevissthet i daglig forvaltning. MiST har i de tre siste årene brukt 10,9 mill. på utskifting til LED-lys og andre ENØK-tiltak som fremover skal bidra til lavere strømforbruk.

Oppsummert for MiST:

- ✓ klima- og miljø inngår i virksomhetens strategiske planer, mål og/eller tiltak
- ✓ vi gjennomfører tiltak for energiøkonomisering (ENØK-tiltak)
- ✓ vi legger vekt på bærekraftige anskaffelser
- ✓ vi har en reisepolicy som fremmer lav- eller nullkarbonreiser
- ✓ vi gjennomfører kompetansehevende tiltak for klima- og miljø blant egne ansatte
- ✓ vi rapporterer i henhold til åpenhetsloven

[Åpenhetsloven - Museene i Sør-Trøndelag](#)

Påvirkning av ytre miljø

MiST driver ikke selv virksomhet som forurenser det ytre miljø, men har forvaltningsoppgaver med større miljøutfordringer. Dette gjelder særlig tidligere gruveområder, samt visningskonsesjonen for lakseoppdrett. Det har ikke vært negative hendelser på disse områdene i 2024.

Avfall kildesorteres og komprimeres hvor det er mottak for kildesortert avfall og det jobbes med å utvide denne sorteringen. Det er en målsetning å framstå som et selskap med miljøvennlig profil. Selskapets virksomhet er ikke regulert av konsesjoner eller pålegg av miljømessig karakter.

Utfordringer og risikofaktorer

To utdaterte museumsbygg, hvorav et stengt museumsbygg

Fasilitetene ved Trondheim kunstmuseum og Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum – kritisk tilstand for samlingene og uegnede bygg.

Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum (NKIM) og Trondheim kunstmuseum (TKM) er i dag lokalisert i to bygg som ikke oppfyller krav til universell utforming, sikring, klima og innlån fra andre museer. Byggene har også lekkasjer.

Museenes bygningsmasse tilfredstiller heller ikke de behovene for volum og takhøyde i utstillingsrom som kreves for større verk. Dette innskrenker muligheten til å vise en større bredde innen kunst og kunsthåndverk. Museene har heller ingen fasiliteter som muliggjør andre type publikumsaktiviteter.

Etter en faglig tilstandsvurdering valgte Museene i Sør-Trøndelag å stenge Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums bygg i Munkegata for publikum fra februar 2021. Bygget huser museets samlinger som utgjør rundt 30.000 gjenstander av ulike materialtyper. Kulturdirektoratet har gjennom flere år påpekt at oppbevaringsforholdene for omtrent 80% våre kunsthistoriske samlinger som i all hovedsak forvaltes av Kunstindustrimuseet og kunstmuseet «*oppbevares under forhold som er direkte skadelige for gjenstandene*».

Museene i Sør-Trøndelag har foretatt en rekke utbedringer og større og mindre vedlikeholdstiltak ved begge bygningene i henholdsvis Munkegata og i Bispegata de siste 12-15 årene, men disse er primært å anse som tiltak med begrenset effekt på de grunnleggende behovene for endrede bygningsmessige fasiliteter. Kommune og fylkeskommune har siden 2006 pekt på behovet for nytt bygg for disse to museene.

I samarbeid med Trondheim kommune og Trøndelag fylkeskommune pågår kvalitetssikring (KS1) av to gjennomførte konseptvalgutredninger utarbeidet i tråd med Finansdepartementets krav ved større investerings-prosjekter. Denne planlegges sendt til politisk behandling høsten 2025. MiST påpeker et akutt behov for å komme videre med et forprosjekt basert på valg av lokaliseringssted.

I hele 2024 pågikk tømning og flytting av Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums omfattende samlinger over til leid eksternt magasin. Prosjektplanen viser at dette vil ta fem år (2023-2028) forutsatt eksternt finansiering. Denne finansieringen har bare delvis falt på plass, og for å sikre kompetanse og kapasitet i 2025 har MiST forskuttert noe behov ved bruk av egenkapital i påvente av statlig bidrag. Pr. 31.12.24 er vel 4000 gjenstander flyttet til eksternt magasin.

Endring i ordningen med visningstillatelser- formidling av havbruksnæringen ved Kystmuseet
NOU 2023: 23 – *Helhetlig forvaltning av akvakultur for bærekraftig utvikling* som nå ligger til vurdering i regjeringen, kan resultere i at premissene for MiST/Kystmuseets formidling av havbruksnæringen, ikke har finansieringsgrunnlag lenger. Dette får i så fall vesentlige konsekvenser for Kystmuseets formidlingsrolle.

Samarbeidspartnerne Lerøy Midt og Museene i Sør-Trøndelag v/Kystmuseet fikk i 2012 innvilget en visningstillatelse etter en meget omfattende søknadsprosess. Siden den gang har det vært bygget opp en avdeling under Kystmuseet med profesjonell kunnskapsbasert formidling om næringen. I tråd med internasjonale retningslinjer for museumsdrift skjer dette helt uavhengig av Lerøy Midt.

Kystmuseet har også som ledd i sin posisjon på området ansvaret for forvaltning og formidling av Norsk Havbruksarkiv. Det har over 20 år vært jobbet med å få etablert Norsk Havbruksmuseum ved museet slik at denne næringen sikres kompetanse og formidling lik andre næringer, som eksempelvis gjennom Oljemuseet i Stavanger og Norsk Luftfartsmuseum i Bodø.

Forvaltning av Statsbyggs eiendommer etter Røros Kobberverk

MiST/Rørosmuseet har en 10-årig avtale med Klima- og miljødepartementet (KLD) ved Statsbygg om forvaltning av eiendommene etter Røros Kobberverk med et fastsatt vedlikeholdsprogram. Totalt omfatter dette 43 bygninger, 54 installasjoner og flere gruver. Disse inngår som en vesentlig del av den samlede verdensarvstatusen for Røros bergstad og cirkumferensen tildelt av Unesco i henholdsvis 1980 og 2010. Avtalen løper til 1. juli 2028.

Avtalen innebærer også en årlig finansiering over Klima- og miljødepartementets budsjett der vedlikehold av bygninger og installasjoner utføres av ansatte ved Rørosmuseets bygningsvernsenter.

Museet har opparbeidet seg betydelig kompetanse på restaurering og vedlikehold av eldre bygg og installasjoner av ulike materialtyper, og har i dag 10 ansatte. Det drives også omfattende opplæring og formidling av håndverksteknikker overfor en rekke eksterne parter samt overfor publikum. Avdelingen har et tett samarbeid med NTNU (blant annet bachelorutdanning i Tradisjonelt bygghåndverk og Kulturminneforvaltning) og Fagskolen Innlandet. Forutsigbarhet og langsiktighet er avgjørende for at arbeidet lykkes.

Det pågår evaluering av avtalen i regi av KLD som vil ligge til grunn for vurdering av framtidig samarbeidsforhold og finansieringsgrunnlag. Dersom avtalen ikke forlenges innebærer det en betydelig risiko for at vedlikeholdet av vesentlige element i verdensarven forringes og at et viktig nasjonalt kompetansemiljø vil forvitre.

Økonomi- og vedlikeholds utfordringer

Vedlikeholdsbehov for omfattende kulturhistoriske bygninger

MiST har et betydelig forvaltningsansvar – samlet utgjør det over 300 bygninger, herav 264 kulturhistoriske. 35 av disse er fredede, og i tillegg har vi vedlikeholdsansvar for ti av de fredede bygningene som er del av Statens eiendommer etter Røros kobberverk. Gjennom avtalen med Statsbygg, vedlikeholder bidrar MiST også til vedlikeholdet av de 42 øvrige fredede bygningene i kobberverkseiendommen. Det er et betydelig vedlikeholdsetterslep i hele museumssektoren, også i MiST. Sverresborg Trøndelag folkemuseum forvalter totalt 141 av byggene, herav 120 kulturhistoriske (sju fredede og to stavkirker). Etterslepet har dels sammenheng med økonomiske ressurser avsatt til vedlikehold og dels med tilgang til relevant kompetanse. Situasjonen forverres ytterligere med endret klima.

Måloppnåelse i 2024 Styringsmål

Styringsmålene gjelder for morselskapet.

1. Økonomistyring: MiST skal budsjettere og avsette 1 % av omsetningen, slik at MiST gradvis bygger opp sin egenkapital for å redusere økonomisk risiko og bidrar til fremtidig handlingsrom. I 2024 var resultatgraden i morselskapet 8,42%. Målet er oppnådd.
2. Maksimalt 60 % av omsetningen skal gå til personalkostnader, for å gi organisasjonen mest mulig handlingsrom innen driften. I 2024 var personalkostnader 53% % av omsetningen. Målet er oppnådd.
3. Nærværspersent: 95 %. MiST skal være en organisasjon hvor ansatte trives. Nærværspersent for 2024 ble 95,6%. Målet er oppnådd.
4. Økt egeninntjening på 2%. Målet er ikke oppnådd.

Styringsmål 1: Minimum overskudd 1% av omsetningen.

I 2024 hadde MiST morselskap et årsresultat på kr 24,0 mill. Med en omsetning på kr 285,4 mill. tilsvarer dette 8,42% av omsetningen. Dette er høyere enn overordnet målsetning om overskudd, og bedre enn budsjett.

Utvikling i resultat de siste syv årene. (Tall i mill.)

MiST morselskap	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Resultat	24 031	16 650	19 340	13 315	17 006	10 017	2 182
Omsetning	285 404	281 746	287 790	319 974	266 999	256 520	243 550
Resultatgrad	8,42 %	5,91 %	6,72 %	4,16 %	6,37 %	3,90 %	0,90 %

Det utvises god økonomistyring i selskapet.

Styringsmål 2: Maks 60% personalkost.

Utvikling i lønns- og pensjonskostnader de siste syv årene.

MiST morselskap	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Lønnskostnad	129,1	117,4	111,5	108,9	102,5	109,5	107,3
Pensjonskostnad	14,4	13,3	16,3	17,3	13,7	14,3	15,3
Sum kostnader 1)	269,5	271,2	254,1	273,1	249,5	249,5	242,6
% lønns/pensjonskost	53 %	48 %	50 %	46 %	47 %	50 %	51 %

1) eksl. Investering bygg

Samlet sett er MiST godt innenfor styringsmålet om maks 60 % personalkostnader for selskapet.

Styringsmål 3: Nærværspersent: 95%

MiST skal være en organisasjon hvor ansatte trives. Nærværspersent for 2024 ble 95,6%. Målet er oppnådd. Se omtale Ansatte og arbeidsmiljø.

Styringsmål 4: Økt egeninntjening på 2 %.

MiST morselskap.	2021	2022	2023	2024	Endring i kr 24-23	Endring i % 24-23	Endring i kr 24-19	Endring i % 23-19
Billettinntekter	13,1	16,9	17,9	19,7	1,8	9,1 %	2,5	14,5 %
Butikk	6,6	5,4	5,3	6,0	0,7	11,7 %	0,2	3,4 %
Inntekter fra kafe	0,6	1,9	2,2	1,2	-1,0	-83,3 %	-0,1	-7,7 %
Andre varer	0,2	0,3	0,5	0,2	-0,3	-150,0 %	0,1	100,0 %
Utleie lokaler	5,7	9,0	7,6	9,3	1,7	18,3 %	3,5	60,3 %
Andre tjenester	5,7	3,0	2,5	2,3	-0,2	-8,7 %	-2,8	-54,9 %
Sponsor og gaver	8,2	11,1	8,9	7,4	-1,5	-20,3 %	-0,8	-9,8 %
Andre egeninntekter	9,4	12,5	10,5	11,0	0,5	4,5 %	-2,7	-19,7 %
Andre off. tilskudd 1)	19,3	26,8	27,1	22,0	-5,1	-23,2 %	-7,5	-25,4 %
	68,8	86,9	82,5	79,1	-3,4	-4,3 %	-7,6	-8,8 %

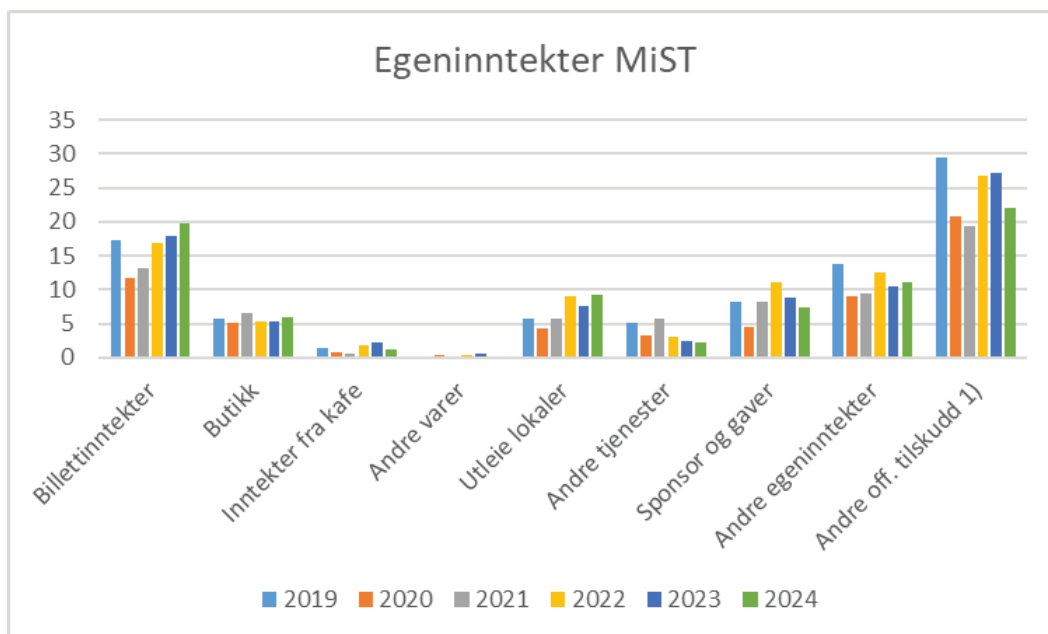
1) eks investeringstilskudd, koronatilskudd og prisjustering KUD i 2020-2023.

Egeninntekter defineres som sum inntekter unntatt ordinært offentlig driftstilskudd og øremerkede investeringstilskudd/koronatilskudd/prisjustering.

Sum endring i egeninntekter fra 2023 til 2024 angående billettinntekter, butikk og utleie lokaler og andre egeninntekter er over styringsmålet om økning på 2%. Mens andre tjenester, sponsor/gaver og andre offentlige tilskudd er under styringsmålet om økning inntekter. I 2024 var det en tilbakeføring av tidligere tildelt tilskudd på 4,344 mill. fra Trøndelag fylkeskommune, (Historienes Trøndelag og VITA) sett bort fra disse tilskuddene er det en nedgang på -4,8% på andre offentlige tilskudd. Og samlet en endring i egeninntekter på 0,89%.

Samlet har ikke MiST oppnådd kravet om økt egeninntjening i 2024.

På bakgrunn av koronasituasjonen i 2020/2021 (hvor det var unntakstilstand) er det relevant å sammenligne med et «normalt år» 2019. Oversikten viser at vi samlet fortsatt ligger under egeninntektene for 2019, i samme periode har det også vært en prisstigning som tilsier at vi burde ha økt egeninntektene.



Årets resultat, oppnådde økonomiske resultatmål for 2024, analyse av regnskapet.

Konsernregnskapet

MiSTs driftsøkonomi har sin basis i tilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD), Trøndelag fylkeskommune, samt vertskommunene til eierstiftelsene.

Totalt ordinært driftstilskudd var i 2024 kroner 203 574 255. Tilskuddet fra Kultur- og likestillingsdepartementet på kroner 164 510 000 inkluderte kroner 10 700 000 som overføres til Justismuseet og kroner 4 690 000 til Norske Kunsthåndverkeres fond for innkjøp av norsk samtidskunst. Det ordinære tilskuddet fra regionen til MiST var på kroner 49 794 255.

MiST fikk i 2024 andre offentlige tilskudd på kroner 21 967 873. Fra 2018 har MiST avdeling Rørosmuseum fått ansvaret for ivaretagelse av statens eiendommer på Røros, noe som har medført ekstra årlige tilskudd fra Klima- og miljødepartementet. I 2024 var dette på kroner 6 200 000. Samferdselsdepartementet bevilger midler til drift av museumsjernbaner til Norsk Jernbanemuseum, som igjen bevilger midler til de enkelte institusjonene. I 2024 fikk MiST avdeling Orkla Industrimuseum kroner 5 532 500 til drift av Thamshavnbanen. Miljødirektoratet bevilget tilskudd på kroner 2 310 000 til Verdensarvsenteret på Røros. Ellers består andre offentlige tilskudd av diverse omsøkte tilskudd til utstillinger, forsknings- og formidlingstiltak på museene.

Øvrige inntekter til MiST er basert på billettinntekter, inntekter fra kafé og butikk, utleie av fast eiendom, sponsorinntekter og gaver. Datterselskapet Museumsforlaget AS hadde driftsinntekter på kroner 5 716 284, datterselskapet mottar ikke offentlige tilskudd.

Totalt driftsinntekter konsern for 2024 er kroner 290 974 604.

Den største kostnaden til MiST relaterer seg til lønns- og pensjonskostnader for ansatte. Dette utgjør for konsernet MiST kroner 145 863 552, som utgjør 53% av sum kostnader. Videre har MiST kostnader knyttet til ivaretagelse av samfunnsoppdraget med kunnskapsproduksjon, relevant formidling, helhetlig samlingsutvikling, trygg ivaretagning, aktiv samhandling, samt drift og administrasjonskostnader.

Samlede driftskostnader for konsernet for 2024 utgjør kroner 275 218 857

Driftsresultatet for morselskapet er kroner 15 949 144. Morselskapet har pensjonsordninger via KLP. Som stort selskap foretas det årlig aktuarberegning av årets pensjonskostnad. Beregningen viser enten at deler av innbetalt pensjonskostnad skal avsettes i balansen, eller at årets innbetalinger er for lave slik at det må kostnadsføres høyere beløp enn årets innbetalinger. Denne årlige regnskapsmessige justeringen skal avsettes i balansen for fremtidige utbetalinger. Aktuarberegningens forutsetninger er basert på bl.a. på rentenivå og forventet avkastning på pensjonsmidler, samt lønnsvekst. I første felles regnskapsår i 2010, hvor selskapet hadde kr 0 i avsatte pensjonsmidler, viste aktuarberegningen at årets pensjonskostnad var høyere enn årets innbetalinger. Aktuarberegningen viste at effekten på pensjonskostnad de første årene fikk en negativ effekt på driftsresultatet. For året 2024 viser aktuarberegningen til MiST en positiv justering av årets pensjonsinnbetaling, som reduserer årets pensjonskostnad med kroner 7 288 978.

AFP ordningen for offentlig sektor er endret med virkning fra 1.1.2025, for ansatte født etter 1. januar 1963. Den nye ordningen er en livslang ytelse, som kommer i tillegg til offentlig tjenestepensjon.

De ansattes rettigheter ble fastsatt gjennom lovvedtak før sommeren 2024, og endringene ble innarbeidet i relevante tariffavtaler før 31.12.2024. Som følge av at pensjonsløftet til de ansatte allerede er endret, har det skjedd en planendring i samsvar med NRS 6. Dette medfører at det i utgangspunktet skal regnskapsføres som gevinst eller tap som følge av planendringen i 2024. For å regnskapsføre en planendring må det være mulig å måle den nye ordningen.

Da Stortinget vedtok de nye reglene, ble det lagt til grunn at den nye ordningen kunne inkluderes i eksisterende overføringsavtale mellom pensjonsinnretningene, noe som i ettertid viste seg ikke var mulig. En overføringsavtale regulerer hvordan engangspremien på uttakstidspunktet skal fordeles mellom de ulike pensjonsinnretningene og dermed også arbeidsgivere. Uten en overføringsavtale må pensjonsinnretningen som arbeidsgiver er tilknyttet kreve inn hele engangspremien. Partene har frem til nå ikke blitt enige om en ny overføringsavtale. Frem til dette er avklart er det, etter foretakets syn, ikke mulig å gjøre en pålitelig måling av de økonomiske konsekvensene av planendringen.

Den regnskapsførte forpliktelsen per 31.12.2024 er basert på at vilkårene i den tidligere AFP-ordningen er videreført for alle ansatte. Foretaket forventer at det blir mulig å måle forpliktelsen knyttet til den nye ordningen i løpet av 2025, og at tilhørende forpliktelse vil bli betydelig høyere enn regnskapsført forpliktelse 31.12.2024. Dette vil medføre en betydelig kostnad i årsregnskapet for 2025.

Overgang til ny regnskapslov og internasjonale regler (IFRS) angående bokføring av pensjon, vil sannsynligvis i fremtiden bli innført for alle selskaper i Norge. Styret har vedtatt å avvente tilpasning til nytt regelverk, endring av bokføringsprinsipp, til lovmessige krav foreligger og regjeringen har vedtatt hvilke overgangsordninger Norge vil innføre. Det vil sannsynligvis være en overgangsperiode på fem år med tilpasning til nytt regelverk.

Rentenivået i Norge har vært høyt i 2024, MiST har fremforhandlet gode rentebetingelser noe som har bidratt til høye netto finansinntekter på kroner 8 176 413 for konsernet.

Morselskapets årsresultat for 2024 er på kroner 24 031 427. Datterselskapets årsresultat etter skatt er på minus 99 268.

Sum opptjent egenkapital i konsernet utgjør kroner 168 361 114 pr 31.12.2024.

Styret og administrasjonen i MiST er godt fornøyd med selskapets økonomiske styring.

Analyse av morselskapets regnskap mot budsjett.

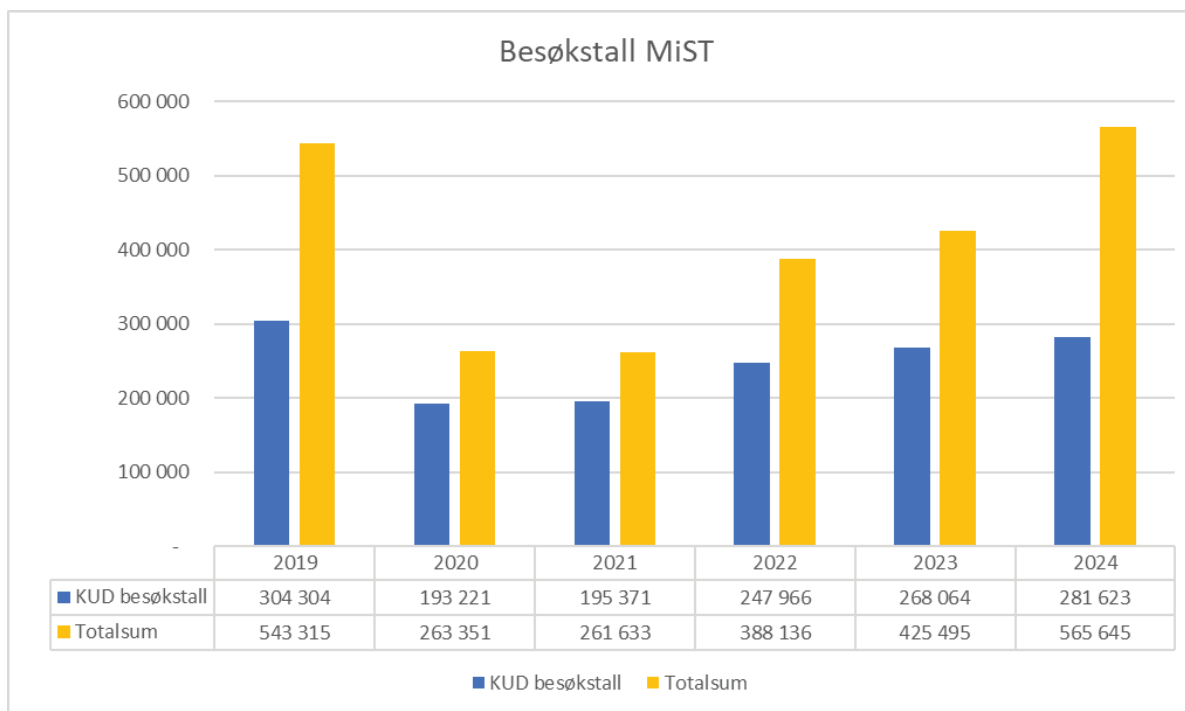
Inntekter

Totale inntekter for morselskapet inkl. finans er kr 293,3 mill. mot budsjettet kr 291,8 mill., et positivt resultat avvik på kr 1,5 mill., dvs. 1%.

Hovedgrunnen til det positive avviket er:

Morselskapet	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Billettinntekter	19,7	19,3	0,4	2 %
Butikk	6,0	5,9	0,1	2 %
Inntekter kafe	1,2	1,3	-0,1	-8 %
Andre varer	0,2	0,3	-0,1	-33 %
Utleie lokaler	9,3	10,7	-1,4	-13 %
Andre tjenester	2,3	3,8	-1,5	-39 %
Sponsor og gaver	7,4	7,1	0,3	4 %
Andre egeninntekter	11,0	10,2	0,8	8 %
Ordinært tilskudd	203,6	201,6	2,0	1 %
Andre off. tilskudd	22,0	21,7	0,3	1 %
Til/fra avsetninger	2,7	5,9	-3,2	-54 %
Sum	285,4	287,8	-2,4	-1 %
Netto finansposter	8,0	4,0	4,0	100 %
Sum inntekter	293,3	291,8	1,6	1 %

Det er positivt at billettinntektene viser et positivt budsjettavvik på 2%, til tross for at besøkstallene er lavere enn 2019 tallene. Besøkstallene for "KUD besøk" for 2024 er 7,5% lavere enn 2019. Mens de totale besøkstallene ligger 4,1% høyere enn 2019 tallene.



Sum omsetning av butikk, inntekter kafe og andre varer viser et negativt avvik mot sum budsjett på 0,1 mill., dvs. -1.3% lavere enn budsjettet.

Det er positivt at både sponsor/gaver, andre egeninntekter viser positivt avvik i forhold til budsjett. Den største posten under gaver er bygslingsinntekter gitt til MiST avdeling Ringve fra Stiftelsen Ringve museum. MiST avdeling Sverresborg har også fått betydelige gaver i 2024.

Bakgrunnen for det positive avviket på ordinært offentlig tilskudd sammenlignet med budsjett, er at budsjett for MiST 2024 ble vedtatt i 2023 før endelig tilskudd fra alle eiere/tilskudds givere til MiST for 2024 var besluttet.

Rentenivået i 2024 har holdt seg høyt i hele 2024, selv om det ble varslet rentenedgang. Samlet har dette gitt et stort positivt budsjettavvik på posten netto finansinntekter.

Utvikling finansinntekter:

MiST morselskap	2021	2022	2023	2024
Resultat av finansposter	1,3	2,5	6,1	8,1

Kostnader

Sum kostnader for morselskapet er kr 269,5 mill. mot budsjettet kr 202,3 mill. dvs. Et avvik på 11% mot budsjett.

Hovedgrunnen til avviket er:

MiST morselskap	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Varer butikk	2,9	3	-0,1	-3 %
Utgifter drift av kafe	1,1	0,8	0,3	38 %
Andre varer og tjenester	0,9	0,8	0,1	13 %
Lønnskostnader	129,1	137,6	-8,5	-6 %
Pensjonskostnader	14,4	19,1	-4,7	-25 %
Avskrivninger	0,8	1,00	-0,2	-20 %
Drift av lokale	17,0	16,7	0,3	2 %
Vedlikehold bygg	13,1	18,4	-5,3	-29 %
Husleie	27,2	26,9	0,3	1 %
Andre driftskostnader	63,0	78,0	-14,9	-19 %
Sum kostnader	269,5	302,3	-32,8	-11 %

Nærmere analyse av positivt avvik lønnskostnader.

MiST morselskap.	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Lønnskostnader inkl. feriepenger	116,8	121,8	-5,0	-4 %
Arbeidsgiveravgift	12,6	14,3	-1,7	-12 %
Refusjon sykepenger/arbeidstiltak	-3,9	-0,8	-3,1	388 %
Annen personalkostnad	3,6	2,3	1,3	57 %
Sum lønnskostnader	129,1	137,6	-8,5	-6 %

MiST har i sum 6% lavere lønnskostnader enn budsjettet, underforbruket skyldes delvis at vi fortsatt gjennom året har hatt endel ubesatte stillinger, pga utfordringer med å få rekruttert nødvendig kompetanse. Og ved ubesatte stillinger får vi lavere arbeidsgiveravgift enn budsjettet. Vi har også høyere refusjon sykepenger enn budsjettet.

Bakgrunnen for lavere kostnadsført pensjonskostnader enn budsjettet er de årlige resultateffektene av aktuarberegnete pensjonskostnader. Summen av de økonomiske endringer i forutsetningen for aktuarberegningen gir en litt gunstigere pensjonsforpliktelse sammenlignet med fjoråret. Planendring i pensjonskostnader grunnen endret AFP ordning for ansatte født etter 1963 er ikke kostnadsført i 2024.

MiST har underforbruk på 29% på vedlikehold/bygg i forhold til budsjett. Dette skyldes delvis ikke gjennomført planlagte ENØK tiltak, samt at andre planlagte vedlikeholdstiltak ikke ble gjennomført i 2024 men utsatt til 2025, grunnet både at leverandørene ikke kunne gjennomføre tiltakene, samt egne ressurser.

MiST har også underforbruk på 19% på andre driftskostnader, denne posten omhandler mange poster både relatert til museumsfaglige oppgaver innen formidling, kunnskap og utstillingsproduksjon, samt kontorhold som reiser, markedsføring, IKT og drift. Vi har hatt et lavere aktivitetsnivå enn oppsatt handlingsplan.

Oppsummering avviksforklaring på overskudd morselskap i forhold til budsjett i 2024

Morsselskapets resultat viser kr 24,0 mill. i overskudd. MiST budsjett for 2024 var budsjettert med et underskudd på kroner 10,4 mill. I forhold til budsjett gir dette et avvik på kroner 34,4 mill.

- Høyere sum inntekter	- 2,4 mill.
- Høyere finansinntekter	+ 4,0 mill.
- Lavere driftskostnader	+ 32,8 mill.
Sum positivt budsjettavvik	+ 34,4 mill.

Forholdstall egeninntekter morselskapet

MiST morselskapet	2024	% av sum	2023	% av sum	2022	% av sum
Billettinntekter	19,7	7 %	17,9	6 %	16,9	6 %
Butikk	6,0	2 %	5,3	2 %	5,4	2 %
Inntekter kafe	1,2	0 %	2,2	1 %	1,9	1 %
Andre varer	0,2	0 %	0,4	0 %	0,3	0 %
Utleie lokaler	9,3	3 %	7,6	3 %	9,0	3 %
Andre tjenester	2,3	1 %	2,5	1 %	3,0	1 %
Sponsor og gaver	7,4	3 %	8,9	3 %	11,1	4 %
Andre egeninntekter	11,0	4 %	10,6	4 %	12,5	5 %
Ordinært tilskudd	203,6	69 %	192,2	67 %	181,7	67 %
Andre off. tilskudd 1)	22,0	8 %	30,1	10 %	26,8	10 %
Til/fra avsetninger	2,7	1 %	4,1	1 %	2,5	1 %
Netto finans	8,0	3 %	6,1	2 %	1,4	1 %
Sum inntekter	293,3	100 %	287,9	100 %	272,5	100 %

1) eks investeringstilskudd og koronatilskudd

Ordinært offentlig tilskudd utgjorde i 2024 69 % av MiSTs inntekter, mot 67% i 2023. Sammenlignet med andre store museer på landsbasis har MiST en høy grad av egeninntekter.

Forholdstall kostnader morselskapet

Forholdstallene ang kostnader holder seg relativt konstant.

MiST morselskap.	2024	% av sum	2023	% av sum	2022	% av sum
Lønns- og pensjonskostnader	143,5	53 %	130,7	48 %	127,8	47 %
Varekostnad	4,9	2 %	6,1	2 %	4,6	2 %
Vedlikehold/drift/husleie 1)	58,1	22 %	65,6	24 %	71,0	26 %
Andre driftskostnader	63,0	23 %	68,8	25 %	67,5	25 %
Sum kostnader	269,5	100 %	271,2	100 %	270,9	100 %

1) inkl. investerings bygg 2022.

I 2024 var 53% av kostnadene lønns- og pensjonskostnader. Økningen i lønns- og pensjonskostnader fra 2023 til 2024 er 9,79 %.

Analyse av datterselskap, Museumsforlaget AS, regnskap mot budsjett

Museumsforlaget AS er et nisjeforlag som utgir bøker om kulturarv, og satser på historie, arkeologi og andre fag som forteller om fortid og nåtid - for framtida. Museumsforlagets utgivelser har høy faglig kvalitet og forlaget er godkjent som publiseringskanal for vitenskapelig publisering. Museumsforlaget AS er eid av Museene i Sør-Trøndelag AS (MiST), og formålet med opprettelsen var bl.a. å styrke publiseringsarbeidet i MiST.

Inntekter og kostnader Museumsforlaget AS 2024

Museumsforlaget	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Salgsinntekter	5,48	6,00	-0,52	-9 %
Annen salgsinntekt	0,24	0,15	0,09	60 %
Finansinntekter	0,09	0,05	0,04	80 %
Sum inntekter	5,81	6,20	-0,39	-6 %

Museumsforlaget	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Varekostnad	2,28	2,10	0,18	9 %
Lønnskostnad	2,39	2,73	-0,34	-12 %
Annen kostnad	1,24	1,50	-0,26	-17 %
Sum kostnader	5,91	6,33	-0,42	-7 %

Resultat etter skatt	-0,09	-0,13	0,2	0,10
----------------------	-------	-------	-----	------

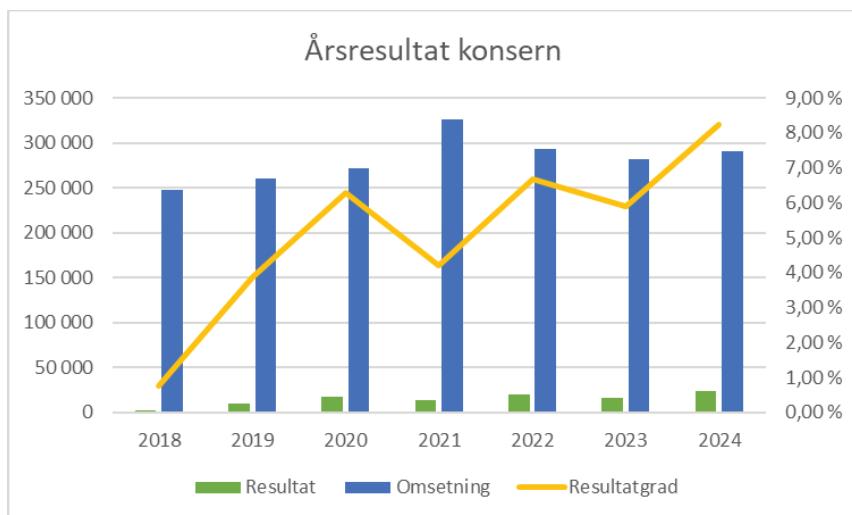
Resultatutvikling Museumsforlaget AS

Museumsforlaget	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Sum inntekter	5,72	6,10	5,30	5,76	4,44	4,32
Sum kostnader	5,90	5,70	5,05	5,25	4,39	4,18
Resultat før skatt	-0,99	0,43	0,25	0,51	0,05	0,14
Skattekostnad	0,00	0,09	0,05	0,11	0,01	0,03
Resultat etter skatt	-0,99	0,34	0,20	0,40	0,04	0,11

Morselskapet er godt fornøyd med Museumsforlagets resultat for 2024.

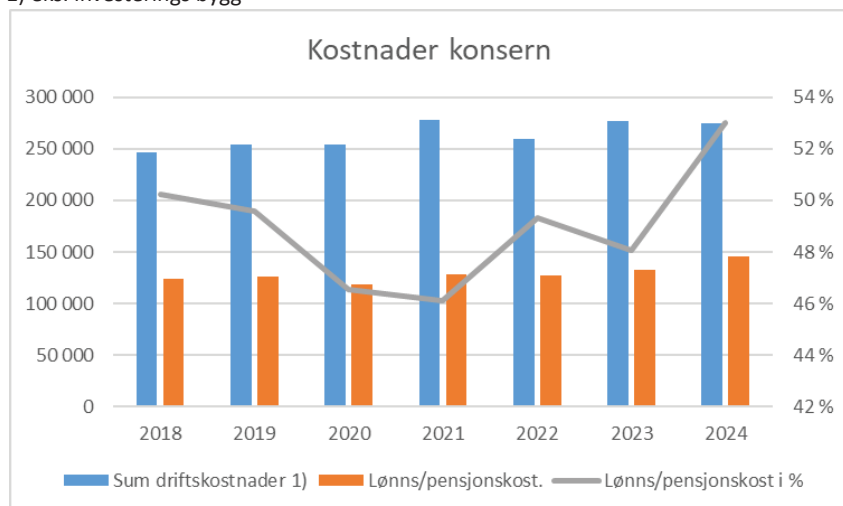
Hovedtall fra resultatregnskapet konsern

Konsern	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Resultat	1 886	10 117	17 045	13 713	19 530	16 650	23 932
Omsetning	247 346	260 776	271 295	325 660	293 008	287 735	290 974
Resultatgrad	0,76 %	3,88 %	6,28 %	4,21 %	6,67 %	5,71 %	8,22 %



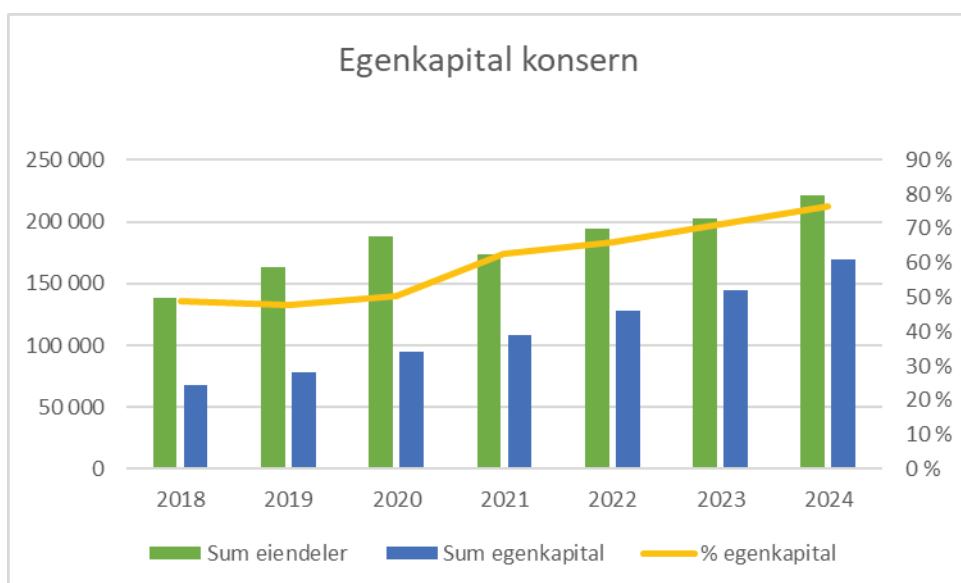
Konsern	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sum driftskostnader 1)	246 829	253 595	253 770	278 176	259 054	276 813	275 218
Lønns/pensjonskost.	124 043	125 728	118 127	128 275	127 797	133 044	145 863
Lønns/pensjonskost i %	50 %	50 %	47 %	46 %	49 %	48 %	53 %

1) eks. investerings bygg



Hovedtall fra balansen konsern

Konsern	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sum eiendeler	138 519	162 837	188 486	173 544	193 797	203 063	221 227
Sum egenkapital	67 822	77 939	94 984	108 697	128 227	144 429	169 146
% egenkapital	49 %	48 %	50 %	63 %	66 %	71 %	76 %



Sentrale risikofaktorer – forutsetning for fortsatt drift

Morselskapet:

De overordnede økonomiske styringsmål for virksomheten er:

- Minst 1 % av omsetningen avsettes til egenkapital, EK, hvert år
- Maks 60 % personalkostnader
- Økt egeninntjening på 2 %

Med en omsetning på kr 285,4 mill. skal overskuddet med et krav på 1% være minst ca. kr 2,8 mill. Ved etableringen av MiST var det kun innskutt aksjekapital/overkurs som var egenkapital i selskapet. Etter 14 års drift er det bygd opp en solid egenkapital, i de siste årene har det vært budsjettet med bruk av egenkapital til nødvendig vedlikehold bygg. Utfordringen har vært å få gjennomført planlagte tiltak.

Den finansielle risikoen består i at selskapet er avhengig av offentlige midler, bevilget av Kultur- og likestillingsdepartementet, Trøndelag fylkeskommune og vertskommunene. Den største risikoen er om det skjer vesentlige endringer i form av reduksjon fra de offentlige tilskuddsgiverne. Også tilskudd i de ordinære offentlige tilskuddene som er lavere enn lønns- og prisveksten, vil medføre utfordringer i forhold til kostnadsnivået i selskapet. Basert på denne utfordringen satte styret mål om økte egeninntekter på 2 %. I årene med pandemi, samt i 2024, har selskapet ikke oppnådd målet om økte egeninntekter.

MiST er også fremover avhengige av investeringsmidler til å iverksette nødvendige investeringer i bygg og anlegg i tråd med vedtatt prioritering. Se nærmere omtale om spesifikke bygg og anlegg under punktet utfordringer.

MiST har en risiko med hensyn til fremtidige pensjonsforpliktelser. Både vedtatt planendring for ny ordning AFP for ansatte født etter 1963, samt overgang til nye regnskapsregler vil dette kunne gi stor påvirkning på egenkapitalsituasjonen.

MiST har videre en risiko i at egeninntektene kan gå ned. Publikums reisevaner endres og det må jobbes meget aktivt for å møte konkurransen for å få publikum til å besøke våre museer. Det er en uttalt målsetning fra styret og ledelse at MiST aktivt skal arbeide for å øke museets egeninntekter.

Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets utgang som det ikke er tatt hensyn til og som er viktige for bedømmelsen av resultatet.

Det fremlagte årsregnskapet gir etter styrets oppfatning et korrekt uttrykk for resultatet i 2024 og for Museene i Sør-Trøndelag sin økonomiske stilling ved årsskiftet.

Regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Datterselskapet:

Museumsforlaget AS ble etablert i 2013.

Den finansielle risikoen i datterselskapet ligger i at forlaget må skaffe et tilstrekkelig antall oppdrag, for å dekke inn driftskostnader. I 2023 ble egenkapitalen i selskapet styrket idet morselskapet konverterer lån til aksjekapital. Selskapet har kun tre ansatte, og dette innebærer en administrativ risiko.

Likviditet

Konsernet

Konsernets likviditetsbeholdning per 31.12. i regnskapsåret var kr 148,3 mill.

Selskapets finansielle stilling er god.

Morselskapet

Morselskapets likviditetsbeholdning per 31.12. i regnskapsåret var kr 146,2 mill.

Morselskapets finansielle stilling er god.

Resultatdisponering

Årsresultat på kroner 23 932 159

Til annen egenkapital: 23 932 159

Sum disponert: 23 932 159

Trondheim 31.12.2024/26.02.2025

Ellen T. Klingenberg
Styreleder

Jorid Midtlyng
Styremedlem

Marianne Skjulhaug
Styremedlem

Henrik Zipsane
Styremedlem

Thomas Ryjord
Styremedlem

Siri Frøseth
Styremedlem

Atle Fredagsvik
Styremedlem

Karen Espelund
Adm. direktør